

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 27 kwietnia 2023 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Artykuł 63 TFUE – Swobodny przepływ kapitału –
Podatek dochodowy od osób prawnych – Opodatkowanie dochodów z nieruchomości
położonych na terytorium państwa członkowskiego – Odmienne traktowanie funduszy będących
rezydentami i funduszy niebędących rezydentami – Zwolnienie przyznane wyłącznie funduszom
będącym rezydentami – Porównywalność sytuacji – Uwzględnienie systemu podatkowego
inwestorów – Brak – Względy uzasadniające – Konieczność zachowania spójności krajowego
systemu podatkowego – Konieczność zachowania zrównoważonego rozdziału władztwa
podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi – Brak

W sprawie C-537/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Bundesfinanzhof (federalny trybunał finansowy, Niemcy)
postanowieniem z dnia 18 grudnia 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 21 października
2020 r., w postępowaniu:

L Fund

przeciwko

Finanzamt D,

przy udziale:

Bundesministerium der Finanzen,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Arabadjiev, prezes izby, P.G. Xuereb (sprawozdawca), T. von Danwitz, A. Kumin
i I. Ziemele, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Pitruzzella,

sekretarz: S. Beer, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu
20 października 2022 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu L Fund – K. Rohde, Rechtsanwalt,
- w imieniu rządu niemieckiego – J. Möller i R. Kanitz, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – B. Martenczuk, W. Roels i V. Uher, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 63 TFUE.
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między L Fund a Finanzamt D (urzędem skarbowym D, Niemcy) w przedmiocie opodatkowania L Fund podatkiem dochodowym od osób prawnych za lata podatkowe 2008–2010 (zwane dalej „spornymi latami podatkowymi”).

Ramy prawne

Prawo niemieckie

- 3 Paragraf 1 ust. 1 pkt 5 Körperschaftsteuergesetz (ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych), w brzmieniu obowiązującym w spornych latach podatkowych (zwanej dalej „KStG”), przewiduje:

„Nieograniczony obowiązek podatkowy

1. Nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych podlegają następujące osoby prawne, grupy osób i masy majątkowe, których główny zarząd lub siedziba znajdują się na terytorium kraju:

[...]

5) stowarzyszenia, instytucje, fundacje i inne majątki celowe prawa prywatnego pozbawione osobowości prawnej”.

- 4 Paragraf 2 pkt 1 KStG stanowi:

„Ograniczony obowiązek podatkowy

Ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych podlegają:

- 1) osoby prawne, grupy osób i masy majątkowe, których zarząd główny ani siedziba nie znajdują się na terytorium kraju z tytułu dochodów uzyskiwanych na tym terytorium”.
- 5 Zgodnie z § 1 Investmentsteuergesetz 2004 (ustawy z 2004 r. o podatku od inwestycji) w brzmieniu obowiązującym w spornych latach podatkowych (zwanej dalej „InvStG 2004”), zatytułowanym „Zakres stosowania i definicje”:

„Niniejsza ustawa obejmuje:

- 1) inwestycje zbiorowe prawa krajowego, o ile zostały utworzone w formie funduszu wspólnego inwestowania w rozumieniu § 2 ust. 1 Investmentgesetz [(ustawy o inwestycjach, zwanej dalej »InvG«)] lub inwestycyjnej spółki akcyjnej w rozumieniu § 2 ust. 5 [InvG] (krajowej spółki inwestycyjnej) oraz posiadane w nich jednostki uczestnictwa (udziały w inwestycjach zbiorowych prawa krajowego);
 - 2) zagraniczne zbiorowe inwestycje i udziały w nich w rozumieniu § 2 ust. 8 i 9 [InvG].
- [...]”.

- 6 Paragraf 2 InvStG 2004, zatytułowany „Dochody z udziałów”, stanowi w ust. 1:

„Dochody wypłacane z tytułu udziałów w inwestycjach grupowych i dochody odpowiadające takiej wypłacie oraz zysk pośredni stanowią dochody kapitałowe w rozumieniu § 20 ust. 1 pkt 1 Einkommensteuergesetz [(ustawy o podatku dochodowym, zwanej dalej »EStG«)] [...]”.

- 7 Paragraf 4 InvStG 2004, zatytułowany „Dochody uzyskane za granicą”, stanowi w ust. 2:

„Jeżeli dochody wypłacane z tytułu udziałów w inwestycjach zbiorowych i dochody odpowiadające takiej wypłacie obejmują dochody pochodzące z innego państwa, które w tym państwie podlegają opodatkowaniu podatkiem podlegającym zaliczeniu na podatek dochodowy od osób fizycznych lub podatek dochodowy od osób prawnych zgodnie z § 34c ust. 1 [EStG] lub § 26 ust. 1 [KStG] lub zgodnie z umową o unikaniu podwójnego opodatkowania, kwota podatku zagranicznego ustalonego, a następnie zapłaconego przez inwestora podlegającego nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, jeżeli nie korzysta on z żadnego obniżenia, jest zaliczana na część podatku dochodowego od osób fizycznych lub podatku dochodowego od osób prawnych, która odpowiada tym dochodom uzyskanym za granicą, powiększonym o proporcjonalną kwotę podatku zagranicznego [...]. Jeżeli dochody wypłacane z tytułu udziałów posiadanych w zagranicznych inwestycjach zbiorowych i dochody odpowiadające takiej wypłacie obejmują dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem od dochodów kapitałowych w Niemczech, dochody te, jak również podatek od nich pobrany w Niemczech, są traktowane dla celów ich odliczenia w ramach stosowania § 7 ust. 1 jak dochody i podatki zagraniczne w rozumieniu zdania pierwszego [...]”.

- 8 Paragraf 7 InvStG 2004, zatytułowany „Podatek od dochodów kapitałowych”, przewiduje w ust. 1 pkt 1:

„Opodatkowaniu podatkiem u źródła od dochodów kapitałowych podlegają:

- 1) zyski wypłacone w rozumieniu § 2 ust. 1 [...]”.

- 9 Paragraf 11 InvStG 2004, zatytułowany „Majątek celowy, zwolnienie z podatku i kontrola podatkowa”, stanowi w ust. 1:

„Inwestycje zbiorowe typu otwartego regulowane przez prawo krajowe są traktowane jak majątek celowy w rozumieniu § 1 ust. 1 pkt 5 [KStG]. Są one zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych i podatku od działalności gospodarczej. Zdanie drugie ma również zastosowanie do inwestycyjnych spółek akcyjnych [...]”.

- 10 Paragraf 15 InvStG 2004, zatytułowany „Specjalne inwestycje zbiorowe typu otwartego regulowane przez prawo krajowe”, stanowi w ust. 2:

„Dochody z najmu i dzierżawy nieruchomości oraz praw rzeczowych na nieruchomościach położonych na terytorium krajowym, jak również zyski z prywatnych transakcji sprzedaży takich nieruchomości i praw są wykazywane odrębnie. Dochody te są traktowane jak dochody uzyskane bezpośrednio przez inwestora podlegającego ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w rozumieniu § 49 ust. 1 pkt 2 lit. f), § 49 ust. 1 pkt 6 lub § 49 ust. 1 pkt 8 [EStG]. To samo dotyczy stosowania postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Paragraf 7 stosuje się mutatis mutandis przy zastosowaniu stawki podatkowej wynoszącej 25 % dochodów, a podatek od dochodów kapitałowych jest pobierany u źródła przez spółkę inwestycyjną [...]”.

- 11 Paragraf 2 ust. 8 i 9 InvG w brzmieniu obowiązującym w spornych latach podatkowych ma następujące brzmienie:

„8. Zagraniczne zbiorowe inwestycje stanowią inwestycje zbiorowe w rozumieniu § 1 zdanie drugie, podlegające prawu innego państwa. Zasadę dywersyfikacji ryzyka uznaje się względem nich za spełnioną, nawet jeśli składają się one w znacznej mierze z jednostek uczestnictwa w innej inwestycji lub kilku innych inwestycjach, które są dokonywane bezpośrednio lub pośrednio zgodnie z tą zasadą.

„9. Jednostkami uczestnictwa w zagranicznych inwestycjach zbiorowych są jednostki uczestnictwa posiadane w zagranicznych inwestycjach zbiorowych wyemitowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą za granicą (zagraniczną spółkę inwestycyjną), w odniesieniu do których inwestor może żądać wypłacenia mu jego udziału w zamian za zwrot jednostki uczestnictwa lub których odkupu inwestor nie może żądać, przy czym zagraniczna spółka inwestycyjna podlega w tym przypadku nadzorowi ostrożnościowemu nad aktywami przeznaczonymi do zbiorowego inwestowania w państwie, w którym ma siedzibę”.

Prawo luksemburskie

- 12 Artykuł 66 ust. 1 loi du 13 février 2007 relative aux fonds d'investissement spécialisés (ustawy z dnia 13 lutego 2007 r. o wyspecjalizowanych funduszach inwestycyjnych) (Mémorial A 2007, nr 13) stanowi, że „[z] wyjątkiem podatku kapitałowego od gromadzenia kapitału w spółkach cywilnych i handlowych oraz opłaty subskrypcyjnej, o której mowa w art. 68 [tej ustawy], wyspecjalizowane fundusze inwestycyjne, o których mowa w niniejszej ustawie, nie podlegają innemu podatkowi”.

Spór w postępowaniu głównym, pytanie prejudycjalne i postępowanie przed Trybunałem

- 13 Skarżący w postępowaniu głównym, L Fund, jest funduszem nieruchomości utworzonym w formie wyspecjalizowanego funduszu inwestycyjnego prawa luksemburskiego, którego ani siedziba, ani miejsce zarządu nie znajdują się w Niemczech.
- 14 L Fund jest funduszem zamkniętym, obejmującym tylko dwóch inwestorów instytucjonalnych, których ani siedziba, ani miejsce zarządu nie znajdują się w Niemczech.
- 15 Zgodnie z prawem luksemburskim L Fund, jako wyspecjalizowany fundusz inwestycyjny, nie podlega opodatkowaniu w Luksemburgu, z wyjątkiem podatku od gromadzenia kapitału w spółkach cywilnych i handlowych oraz opłaty subskrypcyjnej przewidzianej w art. 68 ustawy o wyspecjalizowanych funduszach inwestycyjnych. Zgodnie z tym prawem dywidendy wypłacane przez L Fund nie podlegają w Luksemburgu opodatkowaniu u źródła i nie są opodatkowane na poziomie inwestorów niebędących rezydentami.
- 16 W spornych latach podatkowych L Fund uzyskał dochody z tytułu najmu swoich nieruchomości położonych w Niemczech oraz ze sprzedaży niektórych z nich.
- 17 W lipcu 2013 r. L Fund złożył deklaracje podatku dochodowego od osób prawnych za sporne lata podatkowe z tytułu ograniczonego obowiązku podatkowego w zakresie tego podatku, wyjaśniając jednocześnie, że jego zdaniem nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych w Niemczech.
- 18 Jednakże urząd skarbowy D uznał, że L Fund podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, i wydał decyzje określające wysokość zobowiązania podatkowego za sporne lata podatkowe.
- 19 L Fund zaskarżył te decyzje do Finanzgericht Münster (sądu ds. finansowych w Münster, Niemcy), który wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2017 r. utrzymał te decyzje w mocy.
- 20 L Fund wniósł skargę rewizyjną od tego wyroku do Bundesfinanzhof (federalnego trybunału finansowego, Niemcy), który jest sądem odsyłającym w niniejszej sprawie.
- 21 Sąd ten zauważa, że zgodnie z § 2 pkt 1 KStG L Fund, którego ani siedziba, ani miejsce zarządu nie znajdują się w Niemczech, podlega ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu ogółu dochodów, które uzyskał na terytorium tego państwa członkowskiego. Nie korzysta on z żadnego zwolnienia o charakterze osobistym lub rzeczywistym. W przeciwieństwie bowiem do otwartych funduszy wspólnego inwestowania regulowanych przez prawo krajowe L Fund nie może korzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych przewidzianego w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004, ponieważ na mocy § 1 ust. 1 pkt 2 InvStG 2004 w związku z § 2 ust. 8 InvG, w brzmieniu obowiązującym w spornych latach podatkowych, L Fund jest funduszem zagranicznym.
- 22 W tym kontekście sąd ten zastanawia się, czy wyłączenie funduszu zagranicznego z możliwości skorzystania z tego zwolnienia jest zgodne z prawem Unii.
- 23 W tym względzie, wskazując na istnienie rozbieżnych stanowisk, sąd odsyłający zauważa, że ze względu na szczególne cechy niemieckiego prawa podatkowego wyłączenie to może być zgodne z art. 63 TFUE.

- 24 W odniesieniu do tych szczególnych cech sąd odsyłający wyjaśnia, że zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych funduszy prawa krajowego przewidziane w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 stanowi wdrożenie zasady przejrzystości, zgodnie z którą dochody są opodatkowane tylko raz, na poziomie inwestorów. Zgodnie z § 2 ust. 1 InvStG 2004 muszą oni zapłacić podatek od wypłaconych im dywidend lub od dochodów odpowiadających takiej wypłacie, w przypadku funduszu, który zatrzymuje uzyskane przez niego zyski.
- 25 W przypadku wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości prawa krajowego zrzeszających wyłącznie inwestorów niebędących rezydentami, zgodnie z § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004, dochody z nieruchomości uzyskane przez taki fundusz na terytorium niemieckim są bezpośrednio przypisywane danym inwestorom niebędącym rezydentami jako dochody własne i podlegające ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. W celu zapewnienia opodatkowania inwestorów niebędących rezydentami fundusz ma obowiązek poboru podatku u źródła na podstawie § 15 ust. 2 zdanie czwarte InvStG 2004.
- 26 Sąd odsyłający zauważa, że wdrożenie zasady przejrzystości jest zgodne z wolą niemieckiego prawodawcy, aby zapobiec temu, by inwestorzy niebędący rezydentami, którzy gdyby zainwestowali bezpośrednio w nieruchomości położone na terytorium krajowym, podlegaliby ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, unikali takiego opodatkowania poprzez dokonanie owej inwestycji za pośrednictwem wyspecjalizowanego funduszu nieruchomości. Zasada przejrzystości prowadziłaby do opodatkowania inwestorów niebędących rezydentami tak, jakby dokonali inwestycji bezpośrednich.
- 27 Natomiast w przypadku wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami dochody z nieruchomości uzyskane na terytorium niemieckim podlegają opodatkowaniu po stronie funduszu podatkiem dochodowym od osób prawnych, ponieważ nie korzysta on ze zwolnienia przewidzianego w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004, podczas gdy inwestorzy niebędący rezydentami tego funduszu nie podlegają opodatkowaniu, gdyż § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004 ma zastosowanie wyłącznie do wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości prawa krajowego.
- 28 W obu przypadkach dochody uzyskane w Niemczech przez inwestorów niebędących rezydentami byłyby zatem opodatkowane tylko raz, lecz na różnych poziomach. To odmienne traktowanie pod względem podatkowym wynika z faktu, że w przypadku wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami, w których skład wchodzi inwestorzy niebędący rezydentami, ze względu na zasadę terytorialności władzy publicznej ustawodawca niemiecki nie może zagwarantować w drodze podatku u źródła prawa Republiki Federalnej Niemiec, jako państwa członkowskiego, na którego terytorium położona są dane nieruchomości, do opodatkowania tych inwestorów niebędących rezydentami.
- 29 W niniejszej sprawie L Fund, jako zagraniczny wyspecjalizowany fundusz nieruchomości, podlegałby podatkowi dochodowemu od osób prawnych z tytułu dochodów uzyskiwanych z nieruchomości położonych w Niemczech, podczas gdy jego dwaj inwestorzy instytucjonalni niebędący rezydentami nie podlegają opodatkowaniu w tym państwie członkowskim.
- 30 Natomiast porównywalny wyspecjalizowany fundusz nieruchomości prawa krajowego, obejmujący dwóch inwestorów instytucjonalnych niebędących rezydentami, nie podlegałby podatkowi dochodowemu od osób prawnych w Niemczech z tytułu tych dochodów ze względu na przypisanie ich tym inwestorom.

- 31 W świetle powyższego sąd odsyłający zastanawia się w pierwszej kolejności, czy zwolnienie przewidziane w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 stanowi ograniczenie w przepływie kapitału w rozumieniu art. 63 ust. 1 TFUE. Z jednej strony sąd ten ma wątpliwości, czy to zwolnienie może zniechęcać inwestorów niebędących rezydentami do inwestowania w nieruchomości położone na terytorium niemieckim, z uwagi na to, że dochody uzyskiwane z takich nieruchomości są opodatkowane tylko raz zarówno w odniesieniu do wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących jak i niebędących rezydentami, przy czym opodatkowanie to ma miejsce na różnych poziomach.
- 32 Z drugiej strony nie jest również pewne, czy rzezione zwolnienie zniechęca inwestorów krajowych do nabywania jednostek uczestnictwa w wyspecjalizowanych funduszach nieruchomości niebędących rezydentami. Podwójne opodatkowanie wynikające z częściowego opodatkowania tych funduszy podatkiem dochodowym od osób prawnych i opodatkowania tych inwestorów podatkiem od dochodów kapitałowych z tytułu dywidend wypłacanych przez rzezone fundusze jest w dużej mierze zniesione na podstawie odliczenia przewidzianego w § 4 ust. 2 zdanie siódme InvStG 2004. Ponadto ponieważ wyspecjalizowany fundusz stanowi instrument inwestycyjny dla bardzo ograniczonego kręgu inwestorów instytucjonalnych do celów inwestowania w szczególnie produkt, obecność potencjalnych krajowych inwestorów instytucjonalnych może wydawać się możliwością czysto teoretyczną.
- 33 W drugiej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami i wyspecjalizowane fundusze nieruchomości prawa krajowego znajdują się w porównywalnej sytuacji. Zdaniem tego sądu wyspecjalizowane fundusze nieruchomości prawa krajowego zrzeszające inwestorów instytucjonalnych niebędących rezydentami nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych z uwagi na bezpośrednie przypisanie dochodów z nieruchomości inwestorom niebędącym rezydentami, przewidziane w § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004, oraz wyraźne przewidziane częściowe opodatkowanie tych dochodów podatkiem dochodowym od osób prawnych, co świadczy o tym, że ustawodawca krajowy przyjął sytuację podatkową inwestorów jako kryterium rozróżniające w celu ustalenia mającego zastosowanie traktowania pod względem podatkowym i że opodatkowanie dochodów z nieruchomości jest ustalane nie na poziomie funduszu, lecz w zależności od miejsca zamieszkania lub siedziby inwestorów.
- 34 W trzeciej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy zwolnienie jedynie funduszy będących rezydentami przewidziane w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 może być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego.
- 35 Po pierwsze, zdaniem tego sądu można powołać się na konieczność zapewnienia zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi w celu uzasadnienia wyłączenia z tego zwolnienia wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami, ponieważ opodatkowanie na poziomie tych funduszy dochodów z nieruchomości położonych na terytorium państwa członkowskiego pozwoliłoby na zagwarantowanie prawa tego państwa członkowskiego do opodatkowania tych nieruchomości, jako że prawa tego nie można zagwarantować na poziomie opodatkowania jego inwestorów niebędących rezydentami.

- 36 Po drugie, zdaniem tego sądu wyłączenie L Fund z możliwości skorzystania z rzezonego zwolnienia może być uzasadnione koniecznością zachowania spójności systemu podatkowego, ponieważ to zwolnienie wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości prawa krajowego jest kompensowane bezpośrednim opodatkowaniem inwestorów instytucjonalnych tych funduszy niebędących rezydentami, zgodnie z § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004.
- 37 W czwartej i ostatniej kolejności sąd odsyłający zastanawia się, czy odmowa przyznania zwolnienia wyspecjalizowanym funduszom nieruchomości niebędącym rezydentami nie wykracza poza to, co jest konieczne do zapewnienia spójności niemieckiego systemu podatkowego w dziedzinie inwestycji.
- 38 W tych okolicznościach Bundesfinanzhof (federalny trybunał finansowy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:
- „Czy art. 56 WE (obecnie art. 63 TFUE) sprzeciwia się takiej regulacji państwa członkowskiego, zgodnie z którą krajowe specjalne fundusze nieruchomości mające wyłącznie zagranicznych inwestorów są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych, gdy tymczasem zagraniczne specjalne fundusze nieruchomości mające wyłącznie zagranicznych inwestorów podlegają ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w podatku dochodowym od osób prawnych w odniesieniu do dochodów z wynajmu uzyskanych przez nie w kraju?”.
- 39 W następstwie doręczenia temu sądowi wyroku z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN (C-545/19, EU:C:2022:193) sąd ten poinformował Trybunał pismem z dnia 25 kwietnia 2022 r., że pragnie podtrzymać swój wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 40 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, które poddają wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu dochodów z nieruchomości uzyskiwanych przez nie na terytorium tego państwa członkowskiego, podczas gdy wyspecjalizowane fundusze nieruchomości będące rezydentami są zwolnione z tego podatku.
- 41 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału państwa członkowskie muszą wykonywać swe kompetencje w dziedzinie podatków bezpośrednich z poszanowaniem prawa Unii, a w szczególności podstawowych swobód gwarantowanych traktatem FUE [wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., Veronsaajien oikeudenvaltontayksikkö (Dochody uzyskane od UCITS), C-480/19, EU:C:2021:334, pkt 25].
- 42 Artykuł 63 ust. 1 TFUE zakazuje w sposób ogólny ograniczeń w przepływie kapitału między państwami członkowskimi. Do środków zakazanych w tym postanowieniu ze względu na to, że stanowią ograniczenia w przepływie kapitału, zaliczają się środki, które mogą zniechęcić osoby niebędące rezydentami do dokonywania inwestycji w danym państwie członkowskim lub które mogą zniechęcić rezydentów tego państwa członkowskiego do dokonywania inwestycji w innych państwach [wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., Veronsaajien oikeudenvaltontayksikkö (Dochody uzyskane od UCITS), C-480/19, EU:C:2021:334, pkt 26].

- 43 Niemniej jednak zgodnie z art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE art. 63 TFUE nie narusza prawa państw członkowskich do stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktujących odmiennie podatników, którzy nie znajdują się w takiej samej sytuacji ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby bądź inwestowania kapitału.
- 44 To postanowienie, stanowiące odstępstwo od podstawowej zasady swobodnego przepływu kapitału, musi być przedmiotem wykładni ścisłej. Dlatego też nie można go interpretować w ten sposób, że wszelkie przepisy podatkowe przewidujące odmiennie traktowanie podatników ze względu na miejsce ich zamieszkania lub siedziby lub państwo inwestowania ich kapitału są automatycznie zgodne z traktatem FUE. Odstępstwo przewidziane w art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE samo jest bowiem ograniczone przez art. 65 ust. 3 TFUE, zgodnie z którym przepisy krajowe określone w art. 65 ust. 1 TFUE „nie powinny stanowić arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału i płatności w rozumieniu artykułu 63 [TFUE]” (wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 45 Trybunał orzekł także, że w związku z tym należy odróżnić odmiennie traktowanie, jakie dopuszcza art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE, od dyskryminacji zakazanej przez art. 65 ust. 3 TFUE. Otóż aby krajowe przepisy podatkowe można było uznać za zgodne z postanowieniami traktatu FUE dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału, wynikające z nich odmiennie traktowanie musi dotyczyć sytuacji, które nie są obiektywnie porównywalne, lub musi być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego (wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 46 Należy zatem zbadać najpierw istnienie odmiennego traktowania, następnie ewentualną porównywalność sytuacji, a wreszcie, w razie potrzeby, możliwość uzasadnienia odmiennego traktowania.

W przedmiocie istnienia ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału

- 47 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że na mocy niemieckich przepisów rozpatrywanych w postępowaniu głównym wyspecjalizowane fundusze nieruchomości będące rezydentami są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych, podczas gdy wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami nie korzystają z takiego zwolnienia.
- 48 Tak więc wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami i będące rezydentami podlegają, w odniesieniu do mających do nich zastosowanie przepisów podatkowych, odmiennemu traktowaniu, które jest niekorzystne dla wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami.
- 49 Takie odmiennie traktowanie pod względem podatkowym może zniechęcać z jednej strony wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami do inwestowania w nieruchomości położone w Niemczech, a z drugiej strony inwestorów z Niemiec do korzystania z wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami w celu dokonywania takich inwestycji (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 maja 2012 r., Santander Asset Management SGIIC i in., od C-338/11 do C-347/11, EU:C:2012:286, pkt 17; a także z dnia 21 czerwca 2018 r., Fidelity Funds i in., C-480/16, EU:C:2018:480, pkt 44).

- 50 Wniosku tego nie podważa uwzględnienie opodatkowania mającego zastosowanie do dywidend wypłacanych inwestorom wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami, ponieważ niemieckie przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym nie uzależniają zwolnienia tych funduszy od warunku, by całość dochodów z nieruchomości była opodatkowana na poziomie ich inwestorów.
- 51 W odniesieniu do wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami mających inwestorów z Niemiec z postanowienia tego wynika bowiem, że oprócz częściowego opodatkowania tych funduszy podatkiem dochodowym od osób prawnych inwestorzy ci, którzy podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, również podlegają podatkowi od dochodów kapitałowych z tytułu dywidend wypłacanych przez rzeczony fundusze.
- 52 Prawdą jest, że odliczenie przewidziane w § 4 ust. 2 zdanie siódme InvStG 2004 ma na celu zniesienie tego podwójnego opodatkowania. Jednakże z akt sprawy wynika, że w rzeczywistości całkowite wyeliminowanie wspomnianego podwójnego opodatkowania zależy od szczególnej sytuacji podatkowej każdego udziałowca, a zatem jest niepewne. Rząd niemiecki przyznał zresztą na rozprawie, że w zależności od ich sytuacji podatkowej będący rezydentami inwestorzy wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości niebędących rezydentami mogli znaleźć się w mniej korzystnej sytuacji w stosunku do będących rezydentami inwestorów wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami.
- 53 W tych okolicznościach należy uznać, że przepisy takie jak niemieckie przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym stanowią ograniczenie swobodnego przepływu kapitału, co do zasady zakazane przez art. 63 TFUE.

W przedmiocie porównywalności sytuacji

- 54 Z orzecznictwa Trybunału wynika, po pierwsze, że istnienie porównywalnego charakteru sytuacji transgranicznej i sytuacji wewnętrznej lub jego brak należy badać z uwzględnieniem celu realizowanego przez rozpatrywane przepisy krajowe, a także przedmiotu i treści tych przepisów, a po drugie, że przy ocenie, czy wynikająca z rozpatrywanych przepisów prawnych różnica w traktowaniu odzwierciedla obiektywnie istniejącą różnicę sytuacji, należy brać pod uwagę tylko ustanowione w tych przepisach właściwe kryteria rozróżniające [wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö (Dochody uzyskane od UCITS), C-480/19, EU:C:2021:334, pkt 49 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 55 Co się tyczy celów realizowanych przez rozpatrywane w postępowaniu głównym przepisy prawa niemieckiego, z postanowienia odsyłającego wynika, że dochody z nieruchomości wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami, zrzeszających inwestorów instytucjonalnych niebędących rezydentami, są opodatkowane podatkiem dochodowym od osób prawnych nie na poziomie funduszu, lecz na poziomie inwestorów, w celu wdrożenia zasady przejrzystości, zgodnie z którą dochody są opodatkowane tylko raz, a także w celu zapewnienia równego traktowania inwestycji bezpośrednich i inwestycji dokonywanych za pośrednictwem funduszu inwestycyjnego. Poprzez opodatkowanie dochodów z nieruchomości funduszy będących rezydentami wyłącznie na poziomie inwestorów przepisy te mają na celu uniknięcie kumulacji obciążeń podatkowych na poziomie funduszu i na poziomie inwestorów.

- 56 Z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika również, że wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami, zrzeszające inwestorów niebędących rezydentami, są opodatkowane na poziomie funduszu, a nie inwestorów, ze względu na to, że w oparciu o zasadę terytorialności władzy publicznej ustawodawca niemiecki nie może zagwarantować w drodze podatku u źródła prawa Republiki Federalnej Niemiec, jako państwa członkowskiego, na którego terytorium znajdują się dane nieruchomości, do opodatkowania tych inwestorów niebędących rezydentami.
- 57 W tym względzie należy stwierdzić, że z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, iż jedyne kryterium rozróżniające ustanowione w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 jest oparte na miejscu siedziby funduszy, ponieważ jedynie fundusze regulowane prawem krajowym korzystają ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych przewidzianego w tym przepisie, a fundusze inwestycyjne regulowane prawem innego państwa są wyłączone z tego zwolnienia. Podobnie § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004 ma zastosowanie wyłącznie do wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami.
- 58 Tymczasem należy zauważyć, po pierwsze, że wyspecjalizowany fundusz nieruchomości niebędący rezydentem może mieć również inwestorów będących rezydentami w Niemczech, a Republika Federalna Niemiec może wykonywać swoje władztwo podatkowe w odniesieniu do ich dochodów. Z tego punktu widzenia wyspecjalizowany fundusz nieruchomości niebędący rezydentem znajduje się w sytuacji obiektywnie porównywalnej z sytuacją wyspecjalizowanego funduszu nieruchomości będącego rezydentem (zob. podobnie wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 59 Po drugie, fundusze będące rezydentami i niebędące rezydentami znajdują się w porównywalnej sytuacji w świetle celu realizowanego przez zasadę przejrzystości, a mianowicie zapewnienia równego traktowania inwestycji bezpośrednich i inwestycji dokonywanych za pośrednictwem funduszu inwestycyjnego. Dla osiągnięcia tego celu dochody z nieruchomości uzyskiwane przez fundusze będące rezydentami są bowiem opodatkowane jedynie na poziomie ich inwestorów.
- 60 Po trzecie, cel polegający na przeniesieniu poziomu opodatkowania z funduszu na inwestora może również zostać osiągnięty w odniesieniu do funduszy niebędących rezydentami poprzez uzależnienie zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych przewidzianego w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 od opodatkowania inwestorów tych funduszy. O ile prawdą jest, że Republika Federalna Niemiec nie może opodatkować inwestorów niebędących rezydentami, o tyle taka niemożność jest spójna z logiką przeniesienia poziomu opodatkowania funduszu na inwestora.
- 61 W takiej sytuacji zastrzeżenie możliwości uzyskania zwolnienia z podatku u źródła wyłącznie dla wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami nie jest uzasadnione obiektywnie istniejącą różnicą w sytuacji pomiędzy tymi funduszami a funduszami będącymi rezydentami w państwie członkowskim innym niż Republika Federalna Niemiec (zob. podobnie wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 62 W związku z tym w świetle celów niemieckich przepisów rozpatrywanych w postępowaniu głównym i kryterium rozróżniającego ustanowionego przez te przepisy fundusze będące rezydentami i fundusze niebędące rezydentami znajdują się w porównywalnej sytuacji.

- 63 Ponadto, prawdą jest, że w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 2 czerwca 2016 r., Pensioenfonds Metaal en Techniek (C-252/14, EU:C:2016:402), na który powołał się rząd niemiecki, Trybunał orzekł, że odmienne traktowanie opodatkowania dywidend wypłacanych funduszom emerytalnym w zależności od tego, czy są one rezydentami, czy też nierezydentami, wynikające z zastosowania do tych funduszy dwóch różnych metod opodatkowania, było uzasadnione odmienną sytuacją tych dwóch kategorii podatników w świetle celu realizowanego przez rozpatrywane w tej sprawie uregulowanie krajowe, a także jego przedmiotu i treści (wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 51).
- 64 Jednakże we wspomnianej sprawie fundusze będące rezydentami i fundusze niebędące rezydentami, które były funduszami emerytalnymi, same były opodatkowane, lecz w odmienny sposób, biorąc pod uwagę cel odnośnych przepisów krajowych, którym w ramach systemu emerytalnego było wprowadzenie neutralnego i niezależnego od koniunktury różnych rodzajów aktywów, a także wszystkich danych form oszczędności emerytalnych, opodatkowania, jako że dane państwo nie mogło zagwarantować tego celu poprzez opodatkowanie w ten sam sposób funduszy będących rezydentami i funduszy niebędących rezydentami.
- 65 Tymczasem w niniejszej sprawie fundusze będące rezydentami są zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych i nie podlegają innemu rodzajowi podatku.

W przedmiocie istnienia nadrzędnego względu interesu ogólnego

- 66 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału ograniczenie w swobodnym przepływie kapitału można dopuścić jedynie wtedy, gdy jest ono uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego, jest odpowiednie dla zagwarantowania realizacji zamierzonego przez nie celu i nie wykracza poza to, co jest niezbędne do jego osiągnięcia (wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 75 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 67 W niniejszej sprawie rząd niemiecki podnosi w uwagach na piśmie, że przy założeniu, iż niemieckie przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym stanowią ograniczenie w swobodnym przepływie kapitału, ograniczenie to jest uzasadnione w świetle dwóch nadrzędnych względów interesu ogólnego, a mianowicie, po pierwsze, konieczności zachowania spójności krajowego systemu podatkowego, a po drugie, konieczności zachowania zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi.

W przedmiocie konieczności zachowania spójności krajowego systemu podatkowego

- 68 Należy przypomnieć, że o ile Trybunał orzekł, iż konieczność zachowania spójności krajowego systemu podatkowego może uzasadniać uregulowania krajowe skutkujące ograniczeniem podstawowych swobód, o tyle wyjaśnił on jednak, że aby argument oparty na takim uzasadnieniu mógł zostać uwzględniony, należy wykazać istnienie bezpośredniego związku między daną korzyścią podatkową a wyrównaniem tej korzyści przez określone obciążenie podatkowe, przy czym bezpośredni charakter tego związku należy oceniać z punktu widzenia celu rozpatrywanego uregulowania [wyroki: z dnia 16 grudnia 2021 r., UBS Real Estate, C-478/19 i C-479/19, EU:C:2021:1015, pkt 65, 66; a także z dnia 7 kwietnia 2022 r., Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö (Zwolnienie kontraktowych funduszy inwestycyjnych), C-342/20, EU:C:2022:276, pkt 91, 92 i przytoczone tam orzecznictwo].

- 69 Sąd odsyłający i rząd niemiecki uważają, że taki związek istnieje, gdyż korzyść podatkowa, jaką stanowi zwolnienie funduszy będących rezydentami, jest wyrównana przez bezpośrednie opodatkowanie inwestorów instytucjonalnych niebędących rezydentami tych funduszy, ponieważ § 15 ust. 2 zdanie drugie InvStG 2004 przewiduje bezpośrednie przypisanie dochodów z nieruchomości inwestorom niebędącym rezydentami. W celu zapewnienia opodatkowania tych ostatnich rzeczono fundusze mają obowiązek dokonać poboru podatku u źródła na podstawie § 15 ust. 2 zdanie czwarte InvStG 2004. Ponadto gdyby zwolnienie przewidziane w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 miało zostać uwzględnione, to zwolnienie to byłoby wyrównane przez opodatkowanie inwestorów przewidziane w § 2 ust. 1 InvStG 2004, jako że podlegają oni podatkowi u źródła w rozumieniu § 7 InvStG 2004.
- 70 W tym względzie należy zauważyć, że o ile zwolnienie przewidziane w § 11 ust. 1 zdanie drugie InvStG 2004 nie jest wyraźnie uzależnione na mocy tego przepisu od warunku, że opodatkowanie inwestorów funduszu umożliwia wyrównanie tego zwolnienia, o tyle taki bezpośredni związek mógłby jednak wynikać z rozpatrywanego systemu podatkowego.
- 71 Do sądu odsyłającego, który jako jedyny jest właściwy do dokonania wykładni prawa krajowego, należy ustalenie, czy bezpośrednie przypisanie dochodów z nieruchomości inwestorom niebędącym rezydentami i opodatkowanie będących rezydentami inwestorów funduszy będących rezydentami stanowi wyrównanie zwolnienia przyznanego tym funduszom. Do sądu tego należy w szczególności sprawdzenie, czy tacy inwestorzy systematycznie podlegają opodatkowaniu i nie mogą korzystać ze zwolnienia z tego podatku.
- 72 Nawet przy założeniu, że taki bezpośredni związek może wynikać z odnośnego systemu podatkowego, należałoby jeszcze zbadać, czy fakt zastrzeżenia jedynie dla wyspecjalizowanych funduszy nieruchomości będących rezydentami możliwości skorzystania ze zwolnienia dochodów z nieruchomości z podatku dochodowego od osób prawnych nie powoduje, że przepisy będące przedmiotem postępowania głównego wykraczają poza to, co jest konieczne do zapewnienia spójności tego systemu podatkowego (zob. podobnie wyrok z dnia 21 czerwca 2018 r., *Fidelity Funds i in.*, C-480/16, EU:C:2018:480, pkt 83).
- 73 W tym względzie należy z jednej strony zauważyć, że w przypadku będących rezydentami inwestorów wyspecjalizowanego funduszu nieruchomości niebędącego rezydentem opodatkowanie tego funduszu prowadzi do podwójnego opodatkowania w wymiarze ekonomicznym tych dochodów, ponieważ są one opodatkowane, po pierwsze, na poziomie wspomnianego funduszu, a po drugie, na poziomie inwestora będącego rezydentem. Tymczasem jak zostało przypomniane w pkt 51 i 52 niniejszego wyroku, wyeliminowanie tego podwójnego opodatkowania nie jest zawsze możliwe do osiągnięcia, co jest właśnie sprzeczne z celem, do którego dążą przepisy krajowe rozpatrywane w postępowaniu głównym (zob. podobnie wyrok z dnia 21 czerwca 2018 r., *Fidelity Funds i in.*, C-480/16, EU:C:2018:480, pkt 85).
- 74 Z drugiej strony wewnętrzna spójność systemu podatkowego rozpatrywanego w postępowaniu głównym mogłaby zostać utrzymana, gdyby wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami mogły korzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych, z zastrzeżeniem, że niemieckie organy podatkowe upewnią się, przy pełnej współpracy z tymi funduszami, że inwestorzy rzeczonych funduszy uiszczają podatek równoważny podatkowi, któremu podlegają inwestorzy wyspecjalizowanego funduszu nieruchomości będącego rezydentem. Umożliwienie takim wyspecjalizowanym funduszom nieruchomości niebędącym

rezydentami na skorzystanie z tego zwolnienia na takich warunkach stanowiłoby środek mniej restrykcyjny niż obecny system (zob. podobnie wyrok z dnia 21 czerwca 2018 r., Fidelity Funds i in., C-480/16, EU:C:2018:480, pkt 84).

- 75 Konieczność zachowania spójności krajowego systemu podatkowego nie może zatem uzasadniać wprowadzonego przez niemieckie przepisy rozpatrywane w postępowaniu głównym ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału.

W przedmiocie konieczności zachowania zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi

- 76 Należy przypomnieć, że – jak wielokrotnie orzekał Trybunał – uzasadnienie oparte na zachowaniu zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi może zostać dopuszczone, jeżeli dany system ma na celu zapobieżenie zachowaniom, które mogłyby zagrażać prawu państwa członkowskiego do wykonywania przysługującej mu kompetencji podatkowej w związku z działalnością wykonywaną na jego terytorium (wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 82 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 77 Niemniej jednak gdy państwo członkowskie, tak jak w sytuacji rozpatrywanej w postępowaniu głównym, zrezygnowało z opodatkowania funduszy będących rezydentami z tytułu ich dochodów krajowych, nie może ono powoływać się na konieczność zapewnienia zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi w celu uzasadnienia opodatkowania funduszy niebędących rezydentami uzyskujących takie dochody (zob. analogicznie wyrok z dnia 17 marca 2022 r., AllianzGI-Fonds AEVN, C-545/19, EU:C:2022:193, pkt 83 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 78 Wynika z tego, że uzasadnienie oparte na zachowaniu zrównoważonego rozdziału władztwa podatkowego pomiędzy państwami członkowskimi również nie może zostać przyjęte.
- 79 W świetle całości powyższych rozważań na przedłożone Trybunałowi pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, które poddają wyspecjalizowane fundusze nieruchomości niebędące rezydentami ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu dochodów z nieruchomości uzyskiwanych przez nie na terytorium tego państwa członkowskiego, podczas gdy wyspecjalizowane fundusze nieruchomości będące rezydentami są z tego podatku zwolnione.

W przedmiocie kosztów

- 80 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, które poddają wyspecjalizowane fundusze nieruchomości

niebędące rezydentami ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych z tytułu dochodów z nieruchomości uzyskiwanych przez nie na terytorium tego państwa członkowskiego, podczas gdy wyspecjalizowane fundusze nieruchomości będące rezydentami są z tego podatku zwolnione.

Podpisy